

Kustavin kirjallisuusyhdistys ry:n aloite – Kirjastolle toimivat tilat

Kunnanhallitus 24.04.2023 § 74
75/12.03.02/2023

Kustavin kirjallisuusyhdistys ry on tehnyt Kuntalaisaloitepalvelussa 3.4.2023 julkaistun kuntalaisaloitteen otsikolla Kirjastolle toimivat tilat:

”Kirjastolle toimivat tilat
Kustavi

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 31.3.2023
Aloitteen julkaisupäivämäärä 3.4.2023

Kustavin kirjasto toimii tällä hetkellä väliaikaisissa väistötiloissa sisäilmaongelmien takia. Nykyinen väistötila (ent. Osuuspankin kiinteistö) on kirjaston tarkoituksiin liian pieni. Olemassa oleva kokoelma ei mahdu näihin tiloihin, puhumattakaan uusista kirjoista. Tila ei myöskään täytä kaikkia lain vaatimia esteettömyyskriteereitä. Toiminta ei voi jatkua näin, vaan kirjastolle on saatava tarkoitukseen sopivat, pysyvät tilat.

Kustavin kirjallisuusyhdistys tekee tiivistä yhteistyötä Kustavin kirjaston kanssa. Yhdistys on huolissaan kirjaston tilanteesta, ja toivoo, että perinteikkäälle, kokoaan suuremmalle kirjastollemme saataisiin mahdollisimman pian uudet tilat. Kirjaston palvelut ovat tärkeitä sekä kuntalaisille että kesäasukkaille, erityisesti lapsille ja nuorille.

Yhdistyksen tietoon on tullut, että juhlatila Maininki (ent. Merineuleen talo, Keskuskuja 1) olisi tarjolla kirjaston käyttöön. Tila on suurempi kuin nykyinen väistötila, ja se on esteetön (mm. inva-wc ja luiska). Lisäksi rakennus on keskeisellä paikalla, ja siihen on helppo poiketa sekä jalan, että autolla. Ennen kaikkea Maininki on lähellä koulua, joten lapset voisivat jatkossakin turvallisesti poiketa kirjastoon koulupäivän aikana. Rakennuksessa toimii jo kahvila (Maggia), joka palvelisi myös kirjaston asiakkaita. Lisäksi tilaan olisi mahdollista perustaa itsepalvelulainauspiste.

Kirjastolle osoitettu riittävän suuri tila mahdollistaisi jatkossa paitsi taidenäyttelyiden, myös muunlaisten kulttuuritapahtumien ja -tilaisuuksien järjestämisen. Näin kirjastosta voisi muodostua todellinen kulttuurikeskus ja kylän elävöittäjä.

Edellä mainituista syistä ehdotamme, että kunta vuokraa Mainingista tilat kirjastolle.

Kustavin kirjallisuusyhdistys ry.”

Vastauksena ja selvityksenä kuntalaisaloitteeseen esitetään kunnioittaen seuraavaa:

Kustavin kirjallisuusyhdistys ry on pitkään ollut kunnan läheinen yhteistyökumppani ja sen toiminnalle sekä käsityksille annetaan kunnassa asiaankuuluva painoarvo. Aloitteessa on tuotu esiin useita merkittäviä seikkoja, jotka nostavat esiin aloitteessa mainitun Mainingin kiinteistön soveltuvuutta myös kirjastokäyttöön (esteettömyys, keskeinen sijainti, mahdollisuus tilaisuuksien järjestämiseen, turvallisuus....)

Kirjaston sijaintipaikka on osoittautunut kuntalaisten ja toimijoiden mielipiteitä vahvasti jakavaksi asiaksi. Esimerkiksi Eläkeliiton Kustavin osasto on jo 22.2.2022 toimittanut kunnanhallitukselle liitteenä olevan kannanoton, jossa välitetään heille jäsenistöltä ja kuntalaisilta tullut kanta siitä, että toivotaan kirjaston tilojen siirtämistä Osuuspankilta vapautuneisiin tiloihin. Ratkaisua on perusteltu seuraavasti:

- hyvä keskeinen sijainti
- hyvät parkkipaikat
- esteetön kulku kirjaston tiloihin
- kirjasto elävöittäisi Kivimaan kylän ilmettä
- ohikulkijoiden ja matkailijoiden helppo poiketa
- helppo käydä tutustumassa esimerkiksi näyttelyihin
- mahdollisuus hyödyntää kiinteistön muitakin tiloja
- kävijämäärän todennäköinen kasvu

Edellä olevien seikkojen ja eriävien näkemysten sekä asian suuren merkityksen vuoksi kirjaston sijoittaminen edellyttää huolellista valmistelua.

Kustavin kunnantalon alakerrassa sijaitsevat kirjasto ja teknisen toimen henkilökunta on joulukuussa 2022 siirretty väistötiloihin Lounais-Suomen Aluehallintoviraston ilmoitettua 2.12.2022 tulewansa antamaan kunnalle työnantajana velvoitteen tilojen sisäilmasta johtuvan altistumisen estämiseen, terveyshaitan arviointiin sekä työn vaarojen selvittämiseen ja arviointiin. Väistötilojen vuokrauksesta keskusteltiin kahden kiinteistönomistajan kanssa, joista toisella ei ollut kyseisessä tilanteessa mahdollisuutta lyhytaikaisen vuokrasopimuksen tekemiseen. Kustavin seurakunnan tekemää tarjousta entisen Osuuspankin tilan vuokraamisesta oli käsitelty toisessa yhteydessä jo vuoden 2022 tammikuussa (KH 24.1.2022 § 16). Tilat oli mahdollista saada vuokralle nopeassa järjestyksessä viittaamalla kirkkoneuvoston 10.1.2022 päätöksellä tehtyyn tarjoukseen, jonka mukaan käytettävissä on valoisa esteetön sali, kaksi ikkunallista huonetta, avara holvi sekä sosiaalityilat yhteensä noin 150 m² – 170 m² yhdessä tasossa. Lisäksi käytettävissä on koko vintin kokoinen varastotila. Myös Kustavi-salia on mahdollista käyttää esimerkiksi kokouksiin tai kirjallisuusiltoihin. Seurakunnan kanssa tehtiin vt. kunnanjohtajan päätöksellä vuokrasopimus, joka vietiin kunnanhallitukselle mahdollista otto-oikeuden käyttämistä varten.

Kunnanviraston sisäilmatutkimukset tilattiin jo viikolla 47/2022 ja ne oli mahdollista suorittaa tammikuussa 2023 lämpötilan ollessa pysyvästi pakkasella. Virastotalon tiloista otettiin 10.1.2023 kolme (3) ilmanäytettä (kirjasto, sosiaalitymisto, valtuustosal). Kirjastosta otetun näytteen aktinomykeettipitoisuus alitti havaintorajan ja sienipitoisuudet olivat matalat. Sienipitoisuuksiksi (pmy/m²) saatiin yhteensä 53. Toimistotilojen talviaikaisissa mikrobipitoisuuksissa yli 50 pmy/m³ sienipitoisuus toimistotilassa viittaa selvästi sisäilman epätavanomaiseen mikrobilähteeseen. Valtuustosalin ja sosiaalitymistön sienipitoisuudet olivat matalalla, eikä näytteistä havaittu merkittäviä määriä kosteusvaurioon viittaavaa lajistoa. Samassa yhteydessä otettiin kymmenen pintanäytettä, joissa ei havaittu merkittäviä määriä mikrobikasvustoja.

Näytteiden perusteella annetun raportin yhteenvedossa todetaan, että ”Tehdyn tutkimuksen perusteella rakennuksen sisäilmassa ei ole erityisen korkeita aktinomykeetti, mikrobi tai bakteeripitoisuuksia. Paikallisesti arvot olivat koholla, mutta näiden osalta virhemarginaali huomioiden voidaan todeta ettei näytteissä ole selkeää vaurion aiheuttamaa sisäilmahaittaa.

Tutkimusmenetelmät eivät yksiselitteisesti tarkoita, etteikö rakennuksessa voisi olla kosteuden aiheuttamaa vauriota”.

Kirjaston kirjojen osalta otettiin uudet pyyhkäisynäytteet 10.3.2023 sen seikan selvittämiseksi, onko kirjaston kirjojen siirtäminen väistötiloihin turvallista ja mitä toimenpiteitä se edellyttää. Kirjaston kirjojen päältä otettiin yhteensä 4 sivelynäytettä aiemmin otettujen näytteiden tueksi. Näytteet viljeltiin Turun yliopiston aerobiologianlaitoksella laimennusviljelynä. Tehdyn tutkimuksen perusteella tutkituilla pinnoilla ei havaittu sellaista mikrobikasvustoa, joka estäisi kirjojen siirron toiseen paikkaan. Kirjat ja mahdollisesti siirrettävät kalusteet on suositeltavaa puhdistaa erillisen puhdistusohjeen mukaisesti ennen siirtoa.

Kustavin kunnanhallitus on kokouksessaan 23.9.2019 päättänyt asettaa kunnantalon peruskorjausta varten suunnittelutoimikunnan. Toimikunta on kokoontunut viimeksi 27.3.2023 ja todennut, että kuntotutkimusraportin (2019) mukaan suurimmat vauriot ja sisäilmaa heikentävät seikat ovat:

- vesikaton vuodot
- ikkunarakenteiden ja liitosten epätiivyyksien aiheuttamat vuodot
- kellarikerroksen seinärakenteiden kosteusvauriot
- kellarikerroksen kaivamattomiksi merkittyjen perustusten osien tuuletus sekä kosteuden- ja lämmöneristys

Lisäksi rakennuksen talotekniikka (ja rakenteet) ovat ylittäneet niiden teknisen käyttöiän.

Toimikunta hyväksyi yksimielisesti seuraavat toimenpidesuosituksukset:

- ”luovutaan alakerran kirjasto- ja toimistotilojen käytöstä (voidaan käyttää varastotiloina) siten, että päätöksen tekee kunnanhallitus
- kunnantalossa tehdään välttämättömät korjaukset (muun muassa vesikaton tarkastus ja paikkaus), jolla kunnantalon käyttöikää pyritään jatkamaan noin 5 - 10 vuodella
- sisäilmakysely järjestetään uudelleen vuoden 2023 aikana ja tarvittaessa otetaan näytteet ilman laadusta (kuidut, kemikaalit). Kunnantalon sisäilma- asia on työterveyden toimintasuunnitelmassa 2023
- OP:n tiloista siirretään teknisen toimen henkilökunta (4 henkilöä) kunnantalolle toimialajohtajan päätöksellä. Asianomaista henkilökuntaa kuullaan ennen siirtoa.
- kunnanhallituksen huoneesta tehdään yksi tai kaksi väliaikaista työhuonetta ja kokoukset siirretään valtuustosaliin
- kirjasto jatkaa väliaikaisesti väistötiloissa ja kirjaston kirjat siirretään sinne pyyhkäisynäytteiden tulosten varmistuttua (sivistyslautakunnan päätöksellä). Pysyvä ratkaisu tehdään kun ruokapalveluselvitys ja palvelukeskuksen keittiön vastainen käyttö selviävät ja kaikki sijoituspaikat kartoitettu. Toimitilojen vuokraamisesta päättää kunnanhallitus pyydettyään siitä sivistyslautakunnan lausunnon.
- kunnantalon rakennustoimikunta ryhtyy valmistelemaan eri vaihtoehtoja kunnantalon toimintojen sijoituspaikaksi vuosikymmenen loppuun mennessä sekä niiden kustannuksia ja käytettävyyttä. Tarkastelussa huomioidaan kaikki vaihtoehdot mahdollisimman laajasti.”

Kunnantalon kaikkien toimintojen selvittäminen ja päätösten valmistelu tullaan tekemään siten, että kaikki vaihtoehdot huomioidaan ja samalla arvioidaan niiden kustannukset ja käytettävyys. Kirjaston osalta toimikunta on edellä kerrotuin tavoin linjannut, että kirjasto jatkaa toistaiseksi väistötiloissa ja kirjat voidaan siirtää pyyhkäisynäytteiden tulosten

varmistuttua sivistyslautakunnan päätöksellä. Rakennuslautakunnan alainen tekninen toimi on asianmukaisesti toteuttanut virastotalon sisäilmatutkimukset ja rakennuslautakunta on lähettänyt ne edelleen sivistyslautakunnalle tiedoksi.

Kirjaston ”lopullinen” sijaintipaikka tullaan päättämään toimikunnan päätöksen mukaisessa järjestyksessä sekä avoimen keskustelun jälkeen ja pyytämällä siitä lausunnot asianosaisilta yhdistyksiltä ja toimijoilta, vaikuttamistoimielimiltä, sivistyslautakunnalta ja rakennuslautakunnalta sekä kirjaston vastuu virkahenkilönä toimivalta kirjastonhoitaja-kulttuurisihteeriltä.

Esittelijä vt. kunnanjohtaja Rauno Peltola

Vt. kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää antaa Kustavin kirjallisuusyhdistys ry:n kuntalaisaloitteeseen esittelytekstistä ilmenevän vastauksen.

Kunnanhallituksen päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Täytäntöönpano Kustavin kirjallisuusyhdistys ry.
Kuntalaisaloite.fi